

Obsah

Úvod	9
1. Antropologické predpoklady kresťanského prístupu ku dôstojnosti človeka	15
1.1. Na počiatku stvoril Boh nebo a zem	16
1.2. Človek stvorený na Boží obraz a podobu v Starom zákone	18
1.3. Človek v Novom zákone	20
1.4. Znetvorený obraz Boží	21
1.5. Realizácia Božieho obrazu v starobe a smrti	22
2. Starý človek medzi nami	29
2.1. Základné princípy medicínskej etiky	30
2.2. Človek v pohľade gerontológie a geriatrickej	35
2.2.1. Starý človek a vek	36
2.3. Fenomén starnutia v dnešnej spoločnosti	39
2.3.1. Starý človek v rodine	40
2.3.2. Starý človek a štát	41
2.3.3. Cirkev a starí ľudia	42
3. Utrpenie a bolesť vo vzťahu ku starobe	45
3.1. Utrpenie. Fenomén starnutia v dnešnej spoločnosti vo svetle viery	50
3.1.1. Chápanie bolesti v mimobiblickom svete	50
3.1.2. Kresťanský pohľad na utrpenie	51
3.2. Starý človek v ohrození	55
3.2.1. Eutanázia	56
3.2.2. Predlžovanie utrpenia	63
3.3. Niektoré ďalšie príčiny ohrozenia starých ľudí	68
3.3.1. Týranie, zneužívanie a vydieranie	68
3.3.2. Sociálne ohrozenie	68
3.3.3. Pôsobenie siekt	69
4. Starý človek ako homo moriens	71
4.1. Smrť vo svetle prirodzeného rozumu	71
4.2. Smrť vo svetle viery	74
4.2.1. Chápanie smrti v mimobiblických náboženstvách	74
4.2.2. Biblické chápanie smrti	74
4.2.3. Postoj kresťana ku smrti	78
4.3. Zomieranie a smrť z pohľadu medicíny	81
4.3.1. Okamih smrti	85
4.3.2. Eschatológia	87

5. Starostlivosť o starých, chorých a zomierajúcich – problém nás všetkých	91
5.1. Úloha rodiny v starostlivosti o starých, chorých a zomierajúcich	93
5.2. Úloha spoločnosti a štátu	96
5.2.1. Vzdelávanie, práca a činná účasť na živote – zdroj životnej sily pre starých ľudí	97
5.2.2. Ústavná starostlivosť	102
5.2.2.1. Domovy dôchodcov	102
5.2.2.2. Domovy opatrovateľskej služby	104
5.2.2.3. Iné formy sociálnej starostlivosti	105
5.2.3. Nemocničná starostlivosť	107
5.2.4. Hospicová starostlivosť	114
5.3. Pastoračná starostlivosť o starých, chorých a zomierajúcich	117
5.3.1. Modlitba	121
5.3.2. Sviatostný život	122
5.3.3. Sviatosť zmierenia	123
5.3.4. Sviatosť pomazania chorých	124
 Jedinečný a jeden z mnohých. Záver	 129
 Bibliografia	 133
Resumé	139
Summary	141
Menný register	143